

عنوان مقاله:

بررسی نقش انسان در حفظ محیط زیست از نظر قرآن و اسلام

محل انتشار:

اولین همایش سراسری توسعه پایدار در انرژی و محیط زیست (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

فرامرز دیهیم - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

امروز بشر دریافته است که پیامدهای خسارت هایی که به طبیعت وارد می کند چون آلودگی آب، هوا و خاک به مراتب بیشتر از بهره ای است که از محیط زیست می برد. بنابراین درصدد راه حلی اساسی است. با توجه به نقشی که محیط زیست سالم در حفظ و ارتقای سلامت جسمی، روحی و روانی انسان دارد. برخورداری از اخلاق زیست محیطی و رفتار صحیح در بهره برداری از نعمت الهی که بخشی از سبک زندگی اسلامی است، پاسخ موثری به نیاز بشر است چون با اجرا و بهره مندی از سبک زندگی اسلامی، سلامت محیط زیست تامین می شود. نگاهی به آیات و روایات و سیره ی اهل بیت (ع) روشن می گردد که هیچ مکتبی مانند اسلام به طبیعت و محیط زیست اهمیت نداده است. از سوی دیگر، قرآن کریم در بسیاری از آیات، انسان ها را به مطالعه طبیعت و عناصر آن فراخوانده است. همچنین بسیار از سوره های قرآن کریم به نام یکی از عناصر طبیعت خوانده می شود، مانند سوره شریفه بقره، رعد، نحل، نور، عنکبوت، نجم، فجر، شمس، حدید، لیل، قمر، تین، ناس و ... خداوند منان، سرنوشت بشر را به گونه ای رقم زده است که در دامان طبیعت رشد کند و به آن نیازمند باشد. طبیعت به شکلی خلق شده است که در خدمت انسان باشد و نیازهای او را برطرف کند. با در نظر گرفتن این نکته که به حکم قرآن کریم همه چیز در جهان آفرینش بر پایه ی نظم و عدالت استوار است و هر چیزی به اندازه لازم آفرینده شده است، (قمر، 49) این نتیجه به دست می آید که نابسامانی های موجود در طبیعت و آلودگی های زیست محیطی ناشی از بهره وری نادرست از طبیعت و منابع آن است. فعالیت های انسان برای رسیدن به رفاه و توسعه اقتصادی و اجتماعی، خود باعث تخریب محیط زیست شده است. این تخریب آنچنان در وضعیت آب و هوای کره زمین، دگرگونی ایجاد کرده که سلامتی و حیات او و سایر موجودات زنده را به خطر انداخته است. شرایط به وجود آمده به حدی وخیم است که امروزه از آن به عنوان بحران محیط زیست یاد می شود. برای رهایی از این بحران باید به اصول اخلاقی و متون دینی بویژه اسلام مراجعه کنیم، زیرا مبنای پیدایش بحران زیست محیطی کنونی، بحران اخلاق در میان انسان هاست. در قرآن کریم از نابود کردن و تخریب محیط زیست به عنوان اعتداء (تجاوز) نام برده شده است و بر این اساس کسانی که رفتار ناشایست نسبت به محیط زیست داشته باشند، از رحمت و محبت خداوند محروم خواند بود. (مایده، 86) درست است که خداوند طبیعت را مقهور انسان آفریده و انسان را به عنوان جانشین خود در زمین قرار داده است، اما این به آن معنا نیست که او آزاد باشد تا هر گونه که مایل است رفتار کند. انسان در برابر خداوند و تمامی آفرینش مسیول است. او باید در برابر اراده ی خداوند تسلیم باشد و با صلح و صفا در کنار طبیعت زندگی کند. به عبارت دیگر، انسانی که جانشین خداوند در زمین است باید همواره در راه حفظ و سلامت طبیعت بکوشد. در این مقاله نویسنده به بررسی نقش انسان در حفظ محیط زیست از دیدگاه قرآن و اسلام می پردازد. برای این منظور نویسنده از پرسشنامه جهت گردآوری اطلاعات استفاده نموده است تعدادی از دانشجویان و اساتید دانشگاه آزاد اسلام ...

کلمات کلیدی:

انسان، محیط زیست، قرآن و اسلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/697403>

